

FAGFORBUNDET

RAPPORT 2016 KNS Representantskap 27.-29.6. 2017

Samfunnspolitisk virksomhet

Norge fikk etter valget i 2013 den mest høyrevridde regjeringen landet har hatt etter andre verdenskrig. Dette gjenspeiler seg på alle politiske områder. Det mest alvorlige er regjeringens angrep mot den norske modellens samarbeidsstrukturer. Norge har en tradisjon for en god dialog mellom partiene i arbeidslivet og sentrale myndigheter. Dette har bidratt til å finne gode løsninger som har resultert i at hele byrden ikke har blitt overført på vanlige lønnsnettverk i krisetider.

Etter det kraftige oljeprisfallet i 2014 har det vært nødvendig å vise lønnsmoderasjon og fagbevegelsen har igjen tatt sitt ansvar. Regjeringen har sviktet den norske tradisjonen med at alle drar lasset i krisetider. I stedet for å løse ledighetskrisen, har regjeringen drevet en skattekuttpolitikk uten effekt for sysselsettingen. Arbeidsledige og barn av uføre har fått kutt i stønadene for å kunne finansiere store skattekutt for landets aller rikeste. Denne manglende kriseforståelse og evnen til å ta ansvar har mobilisert fagbevegelsen for et regjeringsskifte. Fagforbundet i sterk forening med resten av fagbevegelsen har brukt 2016 til å forberede en omfattende valgkamp for et regjeringsskifte. Det er et bredt ønske blant våre medlemmer å få byttet ut dagens Høyre/Frp regjering med ei Arbeiderpartiledet regjering. Omfattende ressurser er brukt på å skolere tillitsvalgte og organisatorisk planlegge valgkampen. Sjelden har Fagforbundet vært så tidlig ute med å rulle ut valgkampmaskineriet.

Kommunevalget i 2015 resulterte i politisk skifte i mange kommuner. For våre medlemmer har det i 2016 fått flere positive virkninger: I Tromsø er privatisering av renholdstjenestene stoppet, Oslo bygger igjen kommunale barnehager og stoppet etableringen av kommersielle private barnehager. 20 år med privat renovasjon er erstattet med at kommunen tar ansvar for søppelhåndteringen i hovedstaden. I Bergen har kommunen overtatt det privat drevne sykehjemmet og stoppet bruken av private bemanningsbyråer. Vår iherdige valgkampinnsats har bidratt til at vi har fått politikere som stopper privatiseringen av kommunale arbeidsplasser og trykker velferden til befolkningen.

Regjeringens mange angrep på arbeidsmiljøloven har gjort at Fagforbundet har lagt ned mye arbeid med å jobbe politisk på arbeidslivsområdet. Sosial dumping og arbeidslivskriminalitet

er et økende og vedvarende problem, med grov utnyttelse av utenlandsk arbeidskraft. Sammen med andre forbund i LO er har vi etablert en beredskap for å motarbeide dette. I tillegg arbeider vi opp mot lokale og sentrale politiske myndigheter for at de skal etablere regelverk for å avdekke og bekjempe sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. Gjennom lokalt trepartssamarbeid har vi fått en mange av landets kommuner til å utarbeide regelverk ved offentlige innkjøp som skal forhindre sosial dumping.

Stadig økende bruk av bemanningsbyråer i norske kommuner er en stor bekymring. Kommunenes pleie- og omsorgssektoren vil oppleve stor økning i behovet for arbeidskraft framover. Vikarbyråer er den dårligste måten å løse dette på, men både store byer og små distriktskommuner velger denne løsningen. Alt for mange kommuner kontrollerer eller følger ikke opp de innleide arbeidstakerne, og sørger for at ansatte jobber på de vilkår de skal og får den lønn og pensjon de har krav på.

Fagforbundet har ytterligere styrket arbeidet mot privatisering og konkurranseutsetting i perioden. Vi har lagt vekt på å skaffe tilveie egne rapporter, tall, fakta og undersøkelser, og bringe det inn i samfunnsdebatten. Vi har støttet opp under ulike miljøer som har vært medspillere her.

Vi har også drevet fram alternative måter å omstille og fornye offentlig sektor på. Sammen med andre arbeidstakerorganisasjoner, KS og regjeringen har vi nå slutført et sentralt og lokalt trepartssamarbeid i programmet "Saman for ein betre kommune". Evalueringen av prosjektet av Oslo Economics (2016-8) viser at arbeidet har resultert i økonomiske besparelser for kommunene spesielt på grunn av lavere sykefravær. Regjeringen har nå tatt initiativ til å fortsette dette reformarbeidet med andre temaer. I tillegg jobber Fagforbundet aktivt på egenhånd opp mot landets kommuner som ikke har et etablert trepartssamarbeid.

Den teknologiske utviklingen gjør at omstillinger innen offentlig sektor går stadig raskere. Fagbevegelsen er en viktig samarbeidspartner for myndighetene ved omstilling og overgangen til ny teknologi. Arbeidstakere må være innstilt på stadig oftere å fylle på kompetanse, men dette fordrer at myndigheten og arbeidsgiverne legger til rette for etter og videreutdanning. Sammen med LO har Fagforbundet tatt initiativ til at Arbeiderpartiet programfester en etter- og videreutdanningsreform i sitt program for neste stortingsperiode.

Regjeringen har satt i gang en rekke store reformer innenfor offentlig sektor (kommune -og region, politi), arbeidslivsfeltet, samt privatisering av offentlig infrastruktur som NSB, veivesenet og baneservice. I stedet for å involvere partene i arbeidslivet har de valgt å sette ned ekspertkommisjoner og bruke lovveien framfor avtaleveien. Resultatet fører til sentralisering og mindre tilgjengelige offentlige tjenester.

Fagforbundet har i arbeidet med kommunereform vært opptatt av at reformen skal baseres på fakta, frivillighet og folkeavstemninger. I tillegg har vi etablert en beredskap for å bistå våre tillitsvalgte som tilhører kommuner hvor det blir sammenslåing. Disse trenger hjelp for å sikre de ansattes rettigheter ved en sammenslåingsprosess. Resultatet ser ut til at antallet kommuner reduseres fra 428 til 356 kommuner.

Sammen med miljøbevegelsen, kirken og andre deler av fagbevegelsen har vi etablert alliansen «broen til framtiden». Vårt felles krav om 100 000 klimaarbeidsplasser er veien vi må gå for å gjennomføre det grønne skiftet. Vi har engasjert Samfunnsøkonomisk Analyse AS til å beregne de samfunnsøkonomiske kostnadene ved å gå fra en oljeøkonomi til en klimaøkonomi.

TISA og TTIP forhandlingene har gjort at vi har engasjert forskningsstiftelsen FAFO til å se på hvilke konsekvenser disse handelsavtalene kan få for norsk arbeidsliv og offentlige velferdsordninger. Utredningen vil være klar i løpet av 2017.

Vervearbeid og medlemsutvikling

Også i 2015 - 2016 var ivaretagelse, verving og medlemsoppfølging en av Fagforbundets hovedprioriteringer.

Antall medlemmer totalt økte fra 348 944 til 355 820 i løpet av perioden – en økning på 6876 medlemmer. Antall yrkesaktive medlemmer økte med 3145 yrkesaktive medlemmer.

Fagforbundet hadde per 31.12.2016 totalt 42 228 medlemmer under 30år, en økning på 2332 i 2016. Av disse er 30 413 yrkesaktive medlemmer hvorav 6539 er lærlinger.

Det var på samme tidspunkt hadde Fagforbundet 5682 studentmedlemmer, en økning på 270. Elevmedlemmer 5028, en økning på 564.

Målsettingen om at unge medlemmer skal utgjøre 10 % av medlemsmassen i forbundet har blitt nådd, og per 1. januar 2017 utgjør unge medlemmer 11.88 % av medlemsmassen.

Det meste av vervearbeidet skjer i fagforeninger og fylkeskretser.

Fagforbundet nasjonalt har ansvaret for å koordinere arbeidet med medlemsrekruttering og jobber utfra nasjonale planer. Det settes også opp nasjonale vervemål som fordeles ut på alle 18 fylkeskretsene. Det avholdes gjennom samlinger og videomøter. Det sendes også ut månedlige statistikker slik at alle kan følge med på måloppnåelse.

Selv om vi verver mange i løpet av året så mister vi mange medlemmer. I 2016 ble det utarbeidet et utmeldingsskjema. Her blir medlemmer gjort oppmerksom på hva de mister med å melde seg ut, men vi ber også om en tilbakemelding på hvorfor de melder seg ut. Det er ikke kommet så mange at vi kan trekke noen konklusjoner. Om lag 25% av de som melder seg ut oppgir at de er misfornøyd med Fagforbundet, her kan det være mulighet å hente tilbake noen.